

DPT VE TÜBİTAK PROJE DESTEKLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Uğur AKIN* ve Atakan ALACA**

Ülkemizin bilinen yer altı kaynaklarının hemen hemen hepsinin bulunuşlarında ya da rezervlerinin artırılmasında 1935 yılında kurulan MTA Genel Müdürlüğünün önemli katkısı vardır. Jeotermal gibi alternatif enerji kaynaklarının bulunmasında, yine ülkemizde ilk bulunan petrol, Raman ve Garzan petrol sahaları gibi alanlarda da, MTA yapmış olduğu projeler ile ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamıştır.

Büyük Atatürk'ün **“Memleketin henüz meçhul bulunan diğer servetlerini birer birer tetkik vazifesini Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'ne verdik. Çalışacaklardır. Mesut sürprizler temenni ederiz.”** ifadesinde belirttiği gibi mesut sürprizlere ulaşabilmek için, ortak akıl, güç birliği ve kaynak desteği her geçen gün önemini artırmaktadır.

Bu anlayışla MTA bünyesinde veya diğer kurum ve kuruluşlarla yapılabilecek ortak projeler önem arz etmektedir. Burada TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) ve DPT (Devlet Planlama Teşkilatı)'nin proje destekleri ile ilgili bilgiler olacaktır. Bu projeleri hakkındaki daha detaylı bilgilere <http://www.dpt.gov.tr> ve <http://www.tubitak.gov.tr> web adreslerinden ulaşılabilir.

T.C. BAŞBAKANLIK DPT MÜSTEŞARLIĞI'NIN PROJELERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

DPT, 2009 Bilim ve Teknoloji Sektörü'nde, yılında desteklenecek projeler için yapılan çağrıda araştırma alt yapısı

projesi başvuru formunda aşağıdaki hususlar anlatılmıştır: Uluslararası düzeyde rekabet gücünü artırmak ve sürdürülebilir bir sosyo ekonomik gelişme sağlamak ülkemizin temel amacıdır. Bu amaca ulaşmada Ar-Ge faaliyetlerinin yürütülmesi ve yeniliğe dönüştürülmesi büyük önem arz etmektedir. Günümüze kadar kamu kaynaklarından verilen desteklerle üniversiteler ve araştırma kurumlarında öncelikli alanlarda bilimsel ve teknolojik altyapının kurulması, araştırmacı insan kaynağının yetiştirilmesi ve kurumlar arası işbirliği ve ortak çalışma kültürünün yaygınlaştırılması yanında Ar-Ge faaliyeti yürütme konusunda deneyim kazanıldığı düşünülmektedir (<http://www.dpt.gov.tr/DYS/DokumanAra.aspx?RootRef=0&Ara=proje>).

Genel bilgi.- Önerilen alt yapının amacı, ülkemiz ve öneren kurum için önemi, gerekçesi ve içeriği kısa fakat açık ve öz biçimde yazılmalıdır. İlgili alanda yurt içi ve uluslararası literatür taraması yapılmalı, varsa benzer merkezler hakkında bilgi derlenmeli ve ihtiyaç analizi verilmelidir.

Hedeflenen çıktılar.- Önerilen altyapının gerçekleştirilmesi sonucunda ulusal ve/veya bölgesel ekonomiye, rekabet gücünün ve yenilikçiliğin artırılmasına ve bilimsel birikime sağlayacağı faydalar tartışılmalıdır.

Mevcut plan ve stratejilerle uyumu.- Teklif edilen alt yapının sektörel gelişme stratejileriyle ilişkisi ve bilim ve teknoloji alanında gerek kalkınma planlarında, gerekse de Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararlarında tanımlanmış öncelikli alanlar içinde yer alıp almadığı belirtilmelidir.

Yönetim düzeni.- Alt yapının oluşturulmasında görev alacak kişilerin (araştırmacı, teknik personel vb.) konuyla ilgili deneyimleri ve çalışma zamanlarından bu çalışmaya

* Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeofizik Etütleri Dairesi, Ankara

** Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü,Orta Anadolu 1. Bölge Müdürlüğü, Sivas

ayıracakları süre yüzde olarak belirtilmelidir. Her birinin projedeki işlevi, sorumluluğu ve çalışma ilişkileri tanımlanmalıdır.

Çalışma takvimi .- Projede yer alacak başlıca iş türleri ve alt yapının tasarımı ve kurulması aşamalarında takip edilecek yöntemler ve bunlar için önerilen zamanlama düzeni uygun bir biçimde verilmelidir.

Kurumunun mevcut kaynakları.- Öneren ve varsa destekleyen kuruluşlarda var olan konuyla ilgili kaynaklar (mevcut teknik ve fiziksel alt yapı, insan kaynakları vb.) belirtilmelidir. Uygulanacak yöntem açısından, bu olanakların yeterliliği tartışılmalıdır. Ayrıca ilgili birimlerde şu ana kadar yürütülen araştırma faaliyetleri ve sonuçları hakkında bilgi verilmelidir.

Alt yapının işletimi.- Önerilen alt yapının faaliyete geçmesi durumunda işletim yönteminin (personel, faaliyet, zaman ve kaynak planlaması) nasıl olacağı, diğer kurumların kullanımına açık olup olmayacağı, kurum içi ve dışı kullanıcılara yönelik kriterlerin ne olacağı detaylı olarak tanımlanmalıdır.

Gelir gider analizi.- Alt yapı faaliyete geçtikten sonra gerçekleşecek olan tahmini gelir gider analizi (en az 5 yıllık) hesaplanmalıdır. Bu hesaplamalar yapılırken, varsa alternatif maliyetler de ortaya konulmalıdır (örneğin söz konusu alt yapının kurulması durumunda oluşacak maliyetler gibi).

Bütçe .- İlişkide bulunan bütçe formları (Genel Bütçe, İstenilen Katkı, Ödeme Planı) doldurulmalıdır. İstenilen katkı düzenlenirken, satın alınması öngörülen donanım, satın alınacak sarf malzemesi ve hizmet türleri ile istenen seyahat ödenekleri birer birer gösterilmelidir. Projede çalışacak kişilerin eğitim düzeyi ve projede görev alacağı süre belirtilmelidir.

Bütçe gerekçesi.- İstenen parasal desteğin her kalemi için ayrıntılı gerekçe verilmelidir. Özellikle talep edilen donanımın proje amaçlarıyla ilişkilendirilmesi ve kurulacak merkezde yürütülmesi planlanan hangi çalışmalarda kullanılacağına belirtilmesi gerekmektedir.

Başarı ölçütleri.- Hangi faaliyetlerin, ne ölçüde gerçekleştirilmesi durumunda projenin tam anlamıyla başarıya ulaşmış sayılabileceği belirtilmelidir. Bu ölçütler açık olarak sıralanmalı, her birinin önem derecesi açıklanmalı, tümünün gerçekleştirilememesi durumunda, başarı oranı belirlenmesine yardımcı olabilecek ipuçları verilmelidir.

Proje ekibinin diğer projeleri .- Proje ekibinin son on yılda tamamlamış olduğu projeler, süreleri, mali boyutları ve ana sonuçları (makale, tebliğ, patent, lisans üstü tezler) listelenmelidir.

Özgeçmiş ve yayın listesi .- Yürütücü ve araştırmacıların TÜBİTAK ARBİS veri tabanına kaydolarak alacakları özgeçmiş çıktıları eklenmelidir.

Etik kurul izin belgesi .- Etik kurul izni gerektiren araştırmalar için izin belgesi eklenmelidir.

Diğer bilgiler.- proje yürütücüsünün belirtilmesinde fayda olduğu düşünülen konulara yer verilmelidir.

TÜBİTAK KAMU KURUMLARI ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME PROJELERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI (1007 PROGRAMI) HAKKINDA GENEL BİLGİ

Programın Amacı

TÜBİTAK'ın, "Ülkemizin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için; toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal önceliklerimiz doğrul-

tusunda bilim ve teknoloji politikaları geliştirmek, bunları gerçekleştirecek alt yapı ve araçları oluşturmaya katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek ve yürütmek, bilim ve teknoloji kültürü oluşturmakta öncü rol oynamak”

Kimler Başvurabilir

Bakanlıklar, müstakil müsteşarlıklar, müstakil genel müdürlükler, başkanlıklar, il ve büyükşehir belediyeleri, valilikler olmak üzere tüzel kişiliğe sahip kamu kurum/kuruluşları müşteri olarak başvuru yapabilmektedir:

Kimler Projede Yer Alabilirler

a- Proje Yürütücüsü, Araştırmacı ve Danışmanlar

Proje ekibinde yer alacak yürütücü, araştırmacı veya danışmanların; -Üniversite personeli olmaları durumunda, doktora/tıpta uzmanlık derecesine sahip olmaları gerekmektedir. Kamu kuruluşları veya özel kuruluşlarda çalışmaları durumunda, en az dört yıllık üniversite lisans eğitimi almış olmaları yeterlidir.

b- Bursiyerler

Ne Zaman Başvurulabilir

Başvuru zamanları <http://www.tubitak.gov.tr/kamu> adresinde yer alan duyurulardan takip edilmelidir.

Nereye ve Nasıl Başvurulabilir

“TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Proje Öneri formunda istenilen tüm bilgi ve belgeler açık ve anlaşılır şekilde, eksiksiz olarak hazırlandıktan sonra, 1 (mavi renkli, iki delikli geniş klasör olmalı, her bölüm ayrıç ile ayrılmalı, sayfalar tek tek veya topluca bir naylon dosyaya konulmalı, zımbalanmamalı, spiral ya da cilt yapılmamalıdır), tüm ekli dosyaların yer aldığı bir

adet CD müşteri kamu kurumunun başvuru talebi yazısı ile birlikte Araştırma Destek Programları Başkanlığına (ARDEB) başvurulmalıdır.

1007 Programı Kapsamında Önerilen Projelerin Ön-Değerlendirme Kriterleri

Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (1007 Programı) kapsamında önerilecek projelerin, program mevzuatına ve belirlenen proje önerisi formatına uygun olarak, eksiksiz doldurulması ve her dönem son başvuru tarihinden önce Tübitak'a iletilmesi gerekmektedir. Program kapsamında aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerden en az birini içermeyen ve/veya proje önerisi formatına uygun olmayan başvurular, bilimsel değerlendirmeye alınmayarak başvuru sahibi müşteri kuruma iade edilmektedir.

1. Başvuru Formunda Format Açısından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

-Proje dokümanlarının ilgili bölümlerinin 1007 Programı Yönetmelik ve Esaslarında belirtilen yetkili kişilerce imzalanmış olması

- Proje Sonuçları Uygulama Planının (PSUP) öneri formunun içerisinde yer alması ve müşteri kurumun üst düzey yetkilisi tarafından imzalanmış olması.

- İşbirliği protokolünün öneri formunun içerisinde yer alması ve ilgili tarafların üst düzey yetkililerince imzalanmış olması.

2. İçerik Açısından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

a) Müşteri Kuruma İlişkin Hususlar

-Proje çıktılarının yaygınlığının sağlanması amacıyla müşteri kurumun, bu yaygınlığı sağlayabilecek Türkiye'deki en üst otorite kurum olması.

-Müşteri Kurumun Ar-Ge nitelikli ihtiyacının proje önerisinin ilgili bölümlerinde somut olarak tanımlanmış olması.

-Proje amacının müşteri kurumun çalışma alanı ile uyumlu olması.

-Müşteri kurumun, Proje Sonuçları Uygulama Planında (PSUP), proje çıktıların uygulamaya aktarılmasına yönelik mekanizmaları ve iş takvimini somut olarak sunmuş olması.

-Proje Sonuçları Uygulama Planının 1007 Programı amacı ile uyumlu olması.

b) Projenin Niteliği Açısından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

-Proje kapsamında yürütülecek Ar-Ge faaliyetlerinin detaylı bir şekilde açıklanmış olması.

-Projenin yalnızca temel araştırma projesi niteliğinde olmaması.

-Projenin yalnızca durum tespiti ve/veya veri üretme çalışması niteliğinde olmaması.

-Projenin alt yapı ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmaması.

-Projenin tedarik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmaması.

-Projenin ticari ihtiyaçlara çözüm üretmek için hazırlanmış olmaması.

c) Programa Uygunluğu Açısından Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

-Müşteri kurumun, Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen "müşteri kuruluş" olma niteliğine sahip olması.

-Proje önerisinin Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen "müşteri kurumun kamu Ar-Ge biriminin, diğer yürütücü kuruluş olma niteliğine sahip kuruluşlarla işbirliği yapması" maddesine uygun olarak hazırlanmış olması.

-Yürütücü kurum/kuruluşların, Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen yürütücü kurum/kuruluş olma niteliklerine sahip olması.

-Proje bütçesine ait hizmet alımı faslının, Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen hizmet alımı limitlerine uygun olarak hazırlanmış olması.

-Özel kuruluşların 1007 Programı kapsamında proje yürütücüsü kurum olabilmesi için, kuruluş bilançolarının Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen oranlara uygun olması.

-Proje önerisinin, Kamu Ar-Ge Projeleri İdari ve Mali Esaslarında belirtilen maddelere uygun olarak hazırlanmış olması.

d) Diğer Hususlar

-Proje Önerisinin ulusal düzeyde daha önce yapılmamış bir çalışma olması.

Destek Miktarı, Süresi ve Başvurunun Değerlendirme Süresi

Desteklenecek projeler için bir üst limit bulunmamaktadır. Proje süresi en fazla 48 ay olabilir. Proje önerilerinin değerlendirilme süresi 4-6 aydır.